

2. Омелянченко М.М. Піометра – тяжке захворювання всього організму. Ветеринарна медицина України. 2006. № 12. С. 27–29.
3. Дюльгер Г.П., Сибилева Ю.Г., Новик Е.С. Піометра у собак. Ветеринарія. 2008. № 2. С. 39–43.
4. Паталах І.І., Кудінов С.О. Система гемостазу та білки гострої фази запалення при тромbogenних патологіях. Укр. біохім. журн. 2008. Т. 80. № 1. С. 5–12.
5. Дубова О.А. Синдром дисемінованого внутрішньосудинного згортання крові при вагітності і піометрі у собак: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. вет. наук: спец. 16.00.07. Київ, 2003. 22 с.
6. Рубленко М.В., Власенко С.А., Яремчук А.В. Методи визначення показників гемостазу у тварин: методичні рекомендації. Біла Церква, 2007. 16 с.

УДК 619:618.19–002:616–073.7:636.2

ОРДІН Ю. М., канд. вет. наук, доцент

ІВАСЕНКО Б. П., канд. вет. наук, доцент

ПЛАХОТНЮК І. М., канд. вет. наук, доцент

Білоцерківський національний аграрний університет

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЛІКУВАННЯ КОРІВ ХВОРИХ НА СУБКЛІНІЧНИЙ МАСТИТ

Проведеними дослідженнями установили, що стимуляція неспецифічної резистентності організму маститхворих корів одноразовим внутрішньом'язовим введенням 10 % препарату Ainil в дозі 3 мл на 100 кг маси тварини та суспензії Синулукс LC по одній шприц-тубі в кожную уражену четвертину вим'я тричі з інтервалом 12 годин забезпечило 100% їх одужання.

Ключові слова: корови, мастит, лікування, вим'я, терапевтична ефективність.

Однією з найбільш вагомих проблем молочного скотарства, в галузі ветеринарної медицини, є мастит корів. Дані літератури [1-3] свідчать, що захворювання реєструється у 5–50 % тварин, у 72 % з них – перебігає у субклінічній формі.

Дослідженнями вітчизняних та зарубіжних вчених [4-6] встановлено, що це поліетіологічне захворювання. Причинами виникнення маститу можуть бути: екзогенні (порушення повноцінності годівлі, умов утримання, недотримання параметрів мікроклімату, низький санітарний стан приміщень і тварин, мікробна забрудненість, порушення правил машинного доїння, запуску тощо) та ендогенні (авітамінози, мікроелементози, генетично зумовлені, мікробна контамінація, зниження резистентності тканин молочної залози, захворювання статевого апарату та інших систем організму і таке інше).

За численними даними літератури [2, 3, 6], збитки, які наносяться господарствам у випадку враження корів на мастит перевищують збитки від усіх інших хвороб разом взятих. Тому проблеми діагностики, лікування маститхворих та профілактики прояву хвороби є актуальними.

З огляду на зазначене у літературному огляді за мету роботи обрали вивчення ефективності декількох способів лікування корів хворих на субклінічний мастит.

Експериментальні дослідження виконували на коровах в НВЦ Білоцерківського НАУ. Субклінічний прояв маститу діагностували De Laval® молочним тестом.

Для вивчення терапевтичної ефективності препаратів на хворих субклінічним маститом тваринах їх розділили за принципом аналогів на дві дослідні і одну контрольну групи.

Маститхворим коровам контрольної групи внутрішньом'язово ін'єкували 20 мл 5 %-го розчину іхглуковіту і інтраабдоменально 10 мілілітри 10 %-го розчину новокаїну. Через 48 год досліджували стан вим'я та повторювали ін'єкцію препаратів.

Для лікування тварин першої дослідної групи внутрішньом'язово вводили препарат Ainil 10 % в дозі 3 мл на 100 кг маси тварини один раз в продовж дня 3 доби поспіль.

Тваринам другої дослідної групи одноразово внутрішньом'язово вводили препарат Ainil 10 % в дозі 3 мл на 100 кг маси тварини та суспензії Синулукс LC по одній шприц-тубі в кожную уражену четвертину вим'я тричі з інтервалом 12 годин.

Проведеними дослідженнями установили, що стимуляція неспецифічної резистентності організму дворазовим внутрішньом'язовим введенням розчину іхглуковіту в дозі 20 мл разом з інтраперитонеальним введенням 10 %-го розчину новокаїну у дозі 10 мл, з інтервалом у 48 год.

забезпечує відновлення стану молочної залози в 66,8 % тварин.

Терапевтична ефективність застосування препарату у формі 10% -го розчину "Ainil" впродовж трьох діб складає 73,7 %. Найкращу (100 %) ефективність реєстрували за одноразового використання препарату "Ainil", в вищезазначених дозах, та суспензії Синулокс LC по одній шприц-тубі в кожну уражену четвертину вим'я, тричі, з інтервалом 12 годин.

Питома величина економічних утрат за використання комплексної схеми терапії корів на 29,4 та 48,7 грн менша ніж за використання схем контрольної та першої дослідної груп.

Таким чином, використання протимаститної суспензії Синулокс LC та препарату "Ainil", для лікування корів, хворих на прихований мастит, є найбільш ефективними стосовно задіяних методик терапії в господарстві.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Баймишева, Д. Ш. Факторы, обуславливающие возникновение маститов. Зоотехния. 2007. № 8. С. 22–24.
2. Плахотнюк І. М., Ордін Ю. М. Вплив методу запуску корів на поширеність маститу. Проблеми ветеринарної медицини та якості і безпеки продукції тваринництва : зб. тез XIII Міжнар. наук.-практ. конф. проф.-викл. складу та асп. Київ, 2014. С. 163–165.
3. Плахотнюк І. М., Ордін Ю. М. Частота виникнення індурації у різних частках вим'я корів залежно від форми маститу та кількості уражених часток. Вісник Житомир. нац. агрокол. університету. 2017. Т. 3, № 1(60). С. 292–296.
4. Sachuk R. M., Stravsky Ya. S., Shevchenko A. M., Katsaraba O. A. Distribution, etiology and prevention of subclinical mastitis in cows. Ukrainian Journal of Veterinary and Agricultural Science. 2019. Vol. 2(2). P. 18–21.
5. Шевченко А. М., Стравський Я. С. Методичні рекомендації щодо отримання якісного молока та профілактики маститів великої рогатої худоби. Київ : Аграрна наука, 2019. 76 с.
6. Кузьмич, Р. Г. Эффективность комплексной профилактики мастита у коров с ранним лактогенезом в молочной железе перед отелом. Ученые записки учреждения образования „Витебская ордена „Знак Почета” государственная академия ветеринарной медицины”. 2021. Т. 57. Вып. 4. С. 28–31.

УДК 619:618.4/–084:632

ІВАСЕНКО Б.П., канд. вет. наук

ПЛАХОТНЮК І.М., канд. вет. наук

ЄРОШЕНКО О.В., канд. вет. наук

ОРДІН Ю.М., канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ТЕРАПІЯ КОРІВ ЗА ГІПОФУНКЦІЇ ЯЄЧНИКІВ

Встановлено, що застосування синхронізації (стимуляції) статевої циклічності у корів дозволяє підвищити запліднюваність на 38,2 % проти контрольної групи

Ключові слова: гіпофункція, статевий цикл, інволюція, сурфагон, естрофан.

Хвороби репродуктивної системи у корів – явище досить поширене [1]. Доведено, що окремі породи мають більшу схильність до поширеності і таких патологій [2]. Зростання частоти прояву захворювань відзначають за незбалансованої годівля, особливо порушення співвідношення білка і вуглеводів та згодовуванні кормів бідних на кальцій, фосфор, за дефіциту вітамінів А, D, Е, F.

По завершенню післяродового періоду гіпофункція яєчників діагностується значно частіше ніж у продовж усієї лактації. Як правило 60,0–70,0 % із них приходять в охоту без лікарської допомоги, але таке явище може тривати від декількох тижнів до декількох місяців [3]. Фізіологічно статеві циклічність має проявлятися після повної інволюції матки, тобто після тридцятого дня після отелу, навіть якщо осіменіння у господарстві проводять з 60 дня.

Метою роботи – вивчити ефективність терапії корів за гіпофункції яєчників. За встановлення діагнозу гіпофункція яєчників, застосовували ГРГ, а саме їх фолікулостимулюючу дію, вводячи внутрішньом'язово 10 мл сурфагону, на сьому добу проводили ультразвукову діагностику на предмет наявності фолікулів та застосовували простагландини F2-альфа, а через 72 години (на 10-у добу терапії), попередньо застосовавши ГРГ (5,0 мл) для стимуляції овуляції фолікула проводили штучне осіменіння. Дана схема